

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	korraldus
Teksti liik:	algtekst-tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	26.08.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	14.09.2021
Avaldamismärge:	RT III, 23.08.2021, 1

COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud

Vastu võetud 23.08.2021 nr 305

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 alusel ning arvestades § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud ning § 28 lõike 2 punktide 1–3 ja 5 ning lõigete 3, 5 ja 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõiget 8 ja § 45² lõiget 1 ning riigipiiri seaduse § 17 lõike 1 punkti 1 ja Vabariigi Valitsuse 27. mai 2021. a määruse nr 54 „Terviseameti ülesannete täitmisse korrakaitseorgani kaasamise tingimused ja kord” § 3 lõigete 2 ja 3 alusel:

I osa Riigipiiri ületamisega seotud meetmed ja piirangud

1. Isik, kes on ületanud riigipiiri Eestisse sisenemise eesmärgil, peab Eestisse saabumisest 10 kalendripäeva jooksul viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.

2. Punktis 1 nimetatud 10-kalendripäevast piirangut ei kohaldata, kui:

1) isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud kuni 72 tundi enne Eestisse saabumist COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 RT-PCR testi või kuni 48 tundi enne Eestisse saabumist COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse Euroopa Liidu terviseohutuse komitee heaks kiidetud SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi (edaspidi *SARS-CoV-2 test*), mille tulemus on negatiivne, ja isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud Eestisse saabumise järel mitte varem kui kuuendal päeval pärast esimese testi tegemist SARS-CoV-2 RT-PCR testi ning selle testi tulemus on olnud samuti negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas;

2) isikule ei ole tervishoiuteenuse osutaja teinud kuni 72 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 RT-PCR testi või 48 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi, kuid isikule on tehtud nimetatud test viivitamata Eestisse saabumise järel ning selle testi tulemus on olnud negatiivne ja isikule on tehtud SARS-CoV-2 RT-PCR test mitte varem kui kuuendal päeval pärast esimese testi tegemist ning selle testi tulemus on olnud samuti negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas;

3) isik saabub kolmandast riigist, mille andmeid ei ole avaldatud Välisministeeriumi veebilehel Euroopa Liidu rohelistes nimekirjas (edaspidi *Euroopa Liidu roheline nimekiri*), ja isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud SARS-CoV-2 testi viivitamata Eestisse saabumise järel ja selle tulemus on olnud negatiivne ning kordustestimise SARS-CoV-2 RT-PCR testiga mitte varem kui kuuendal päeval pärast esimese testi tegemist ja selle tulemus on olnud samuti negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.

Juhul, kui käesoleva punkti kohaselt on tervishoiuteenuse osutaja teinud isikule SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi ja see osutub positiivseks, kuid isik on teinud viivitamata kordustesti SARS-CoV-2 RT-PCR testiga, mille tulemus osutub negatiivseks, võetakse arvesse SARS-CoV-2 RT-PCR testi tulemus.

3. Punktides 1 ja 2 nimetatud isik võib lahkuda oma elukohast või püsivast viibimiskohast, kui ta võtab kasutusele Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud ja kõik muud võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ning kui esinevad järgmised asjaolud:

1) kui ta on saanud tervishoiutöötaja või politseiametniku korralduse elukohast või püsivast viibimiskohast lahkumiseks;

2) kui ta lahkub oma elukohast või püsivast viibimiskohast seetõttu, et tervishoiutöötaja on suunanud ta tervishoiuteenust saama, või isiku elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral;

3) kui punkti 2 alapunktides 1 ja 2 nimetatud isik täidab edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke töökohustusi tööandja otsusel ja talle on tervishoiuteenuse osutaja teinud kuni 72 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 RT-PCR testi või kuni 48 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi või riiki saabumise järel vähemalt ühe SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas;

4) kui punkti 2 alapunktis 3 nimetatud kolmandast riigist Eestisse saabuv isik täidab edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke tökohustusi tööandja otsusel ja talle on tervishoiuteenuse osutaja teinud SARS-CoV-2 testi riiki saabumise järel ja selle testi tulemus on olnud negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke tökohustusi täitvaks isikuks loetakse ka sportlast, treenerit ja võistkonna liiget, kellel on töösuhe Eesti meistriliigas osaleva sportmänguklubiga või kes on seotud Eesti koondise tasemel sportlase igapäevase treeningtegevusega või kes osaleb sportlasena või sportlase meeskonna liikmena rahvusvahelisel kõrge tasemega võistlusel või on otseselt seotud eelnimetatud spordivõistluse läbiviimisega;

5) kui ta osaleb vältimatul perekondlikul sündmusel ja talle on tervishoiuteenuse osutaja teinud kuni 72 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 RT-PCR testi või kuni 48 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi või riiki saabumise järel vähemalt ühe SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Käesolevat alapunkti kohaldatakse punkti 2 alapunktis 3 nimetatud kolmandast riigist saabuvale isikule ainult juhul, kui talle on tervishoiuteenuse osutaja teinud SARS-CoV-2 testi viivitamata Eestisse saabumise järel ja selle testi tulemus on olnud negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas;

6) kui ta hangib elukohta või viibimiskoha läheduses igapäevaseks toimetulekuks hädavajalikku põhjusel, et muul viisil ei ole see võimalik;

7) kui ta viibib õues ja väldib täielikult kontakti teiste inimestega;

8) kui ta pöördub vältimatu tööülesande täitmiseks, hariduse omandamiseks või perekondliku sündmuse tõttu tagasi riiki, kust ta Eestisse saabus, tingimusel, et talle on tervishoiuteenuse osutaja teinud kuni 72 tundi enne Eestist lahkumist SARS-CoV-2 RT-PCR testi või kuni 48 tundi enne Eestist lahkumist SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks.

4. Punktides 1–3 sätestatud ei kohaldata haiguse tunnusteta isiku suhtes:

1) kes on välisriigi või Eesti Vabariigi diplomaatilise esinduse või konsulaarasutuse töötaja või tema perekonnaliige või isik, kellel on Eesti diplomaatiline pass;

2) kes saabub Eesti Vabariiki rahvusvahelise sõjalise koostöö raames;

3) kes on välisdelegatsiooni liige, kes saabub Eesti Vabariiki riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutuste kutsel tööülesannete täitmiseks;

4) kes on vahetult seotud kauba ja tooraine transpordiga, sealhulgas kauba või tooraine laadimisega, ja saabub Eestisse tööülesannete täitmiseks;

5) kes tuleb Eestisse osutama tervishoiuteenuseid või teenuseid, mis on vältimatult vajalikud COVID-19 seotud tervishoiukriisi lahendamiseks;

6) kes on vahetult seotud rahvusvahelise kauba- ja reisijateveoga, sealhulgas rahvusvahelist transpordivahendit teenindav meeskonna- või laevapereleige ja transpordivahendil remondi-, garantii- või hooldustöid tegev isik, ja saabub Eestisse tööülesannete täitmiseks;

7) kelle Eesti Vabariiki saabumise eesmärk on vahetult seotud reisijaveo teenuse osutamisega ja kes teenindab reisigruppe;

8) kelle Eesti Vabariiki saabumise eesmärk on seotud elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisega;

9) kes kasutab Eesti Vabariigi territooriumi viivitamata läbimise eesmärgil transiidiks;

10) kes on Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonna või Šveitsi Konföderatsiooni või Andorra Vürstiriigi või Monaco Vürstiriigi või San Marino Vabariigi või Vatikani Linnriigi (Püha Tool) või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kodanik, elanik või pikaajalist viisat omav isik ja tema perekonnaliige ja saabub Eesti Vabariiki nimetatud riikidest ning kes on järjest viimase 10 päeva jooksul viibinud ühes või mitmes nimetatud riigis, juhul kui nende riikide viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on võrdne 75-ga või sellest väiksem. Välisministeerium avaldab vastava teabe riikide nakatumisnäitajate kohta oma veebilehel;

11) kes on alapunktis 10 nimetatud isik või isik, kes on kolmanda riigi, mis on Euroopa Liidu rohelises nimekirjas, elanik selle riigi õiguse kohaselt ja saabub Eestisse nimetatud riigist, kui selle riigi viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on võrdne 75-ga või sellest väiksem;

12) kes ületab Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vahelist riigipiiri vähemalt kaks korda nädalas vältimatu piiriülese töötamise või õppimise eesmärgil, kui isik on teinud viimase seitsme päeva jooksul vähemalt ühe SARS-CoV-2 testi ning selle testi tulemus on olnud negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks;

13) kelle elukoht on Eesti Vabariigis Valga või Läti Vabariigis Valka omavalitsusüksuse haldusterritooriumil ning kes ületab Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vahelist riigipiiri, kui isik ei välju vastavalt Valga või Valka omavalitsuste haldusterritooriumide piirest;

14) kes saabub Eestisse turismi eesmärgil kuni 24 tunniks, kellele tervishoiuteenuse osutaja on teinud kuni 72 tundi enne Eestisse saabumist COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 RT-PCR testi, mille tulemus on negatiivne, või kellele tervishoiuteenuse osutaja on teinud kuni 48 tundi enne Eestisse saabumist SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi, mille tulemus on negatiivne, välja arvatud juhul, kui isik on testimise kohustusest vabastatud muul käesolevas korralduses sätestatud juhul;

15) kes on Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonna või Šveitsi Konföderatsiooni või Andorra Vürstiriigi või Monaco Vürstiriigi või San Marino Vabariigi või Vatikani Linnriigi (Püha Tool) või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kodanik, elanik või pikaajalist viisat omav isik ja tema perekonnaliige ja saabub Eesti Vabariiki nimetatud riikidest ning kes on järjest viimase 10 päeva jooksul viibinud ühes või mitmes nimetatud riigis, juhul kui nende riikide viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on suurem kui 75, kuid mitte suurem kui 200, ning kellele on tervishoiuteenuse osutaja enne Eestisse saabumist teinud SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kellele on tehtud

nimetatud test viivitamata Eestisse saabumise järel ning selle testi tulemus on olnud negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadaasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Juhul, kui käesoleva alapunkti kohaselt on tervishoiuteenuse osutaja teinud isikule SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi ja see osutub positiivseks, kuid isik on teinud viivitamata kordustesti SARS-CoV-2 RT-PCR testiga, mille tulemus osutub negatiivseks, võetakse arvesse SARS-CoV-2 RT-PCR testi tulemus. Välisministeerium avaldab vastava teabe riikide nakatumisnäitajate kohta oma veebilehel;

16) kes on 12–18-aastane Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonna või Šveitsi Konföderatsiooni või Andorra Vürstiriigi või Monaco Vürstiriigi või San Marino Vabariigi või Vatikani Linnriigi (Püha Tool) või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kodanik, elanik või pikaajalist viisat omav isik ning kes on järjest viimase 10 päeva jooksul viibinud ühes või mitmes nimetatud riigis, juhul kui nende riikide viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on suurem kui 75, ning kes saabub Eesti Vabariiki koos seadusliku esindaja või volitatud saatjaga, kelle suhtes ei kohaldata käesolevas korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja SARS-CoV-2 testimise nõudeid, tingimusel, et tervishoiuteenuse osutaja on isikule enne Eestisse saabumist teinud SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud nimetatud testi viivitamata Eestisse saabumise järel ning selle testi tulemus on olnud negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadaasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Juhul, kui käesoleva alapunkti kohaselt on tervishoiuteenuse osutaja teinud isikule SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi ja see osutub positiivseks, kuid isik on teinud viivitamata kordustesti SARS-CoV-2 RT-PCR testiga, mille tulemus osutub negatiivseks, võetakse arvesse SARS-CoV-2 RT-PCR testi tulemus. Alapunktis sätestatud ei kohaldata koos reisivatele alaealiste gruppidele (näiteks spordi- ja ekskursioonigrupid);

17) kes on 12–18-aastane isik, kes saabub Eesti Vabariiki kolmandast riigist, mis on Euroopa Liidu rohelises nimekirjas, kui selle riigi viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on suurem kui 75, ning kes saabub Eesti Vabariiki koos seadusliku esindaja või volitatud saatjaga, kelle suhtes ei kohaldata käesolevas korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid, tingimusel, et tervishoiuteenuse osutaja on isikule enne Eestisse saabumist teinud SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud nimetatud testi viivitamata Eestisse saabumise järel ning selle testi tulemus on olnud negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadaasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Juhul, kui käesoleva alapunkti kohaselt on tervishoiuteenuse osutaja teinud isikule SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi ja see osutub positiivseks, kuid isik on teinud viivitamata kordustesti SARS-CoV-2 RT-PCR testiga, mille tulemus osutub negatiivseks, võetakse arvesse SARS-CoV-2 RT-PCR testi tulemus. Alapunktis sätestatud ei kohaldata koos reisivatele alaealiste gruppidele (näiteks spordi- ja ekskursioonigrupid). Välisministeerium avaldab vastava teabe riikide nakatumisnäitajate kohta oma veebilehel;

18) kes on 12–18-aastane isik, kes saabub Eesti Vabariiki kolmandast riigist, mis ei ole Euroopa Liidu rohelises nimekirjas, ning kes saabub Eestisse koos seadusliku esindaja või volitatud saatjaga, kelle suhtes ei kohaldata käesolevas korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid, tingimusel, et isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud viivitamata Eestisse saabumise järel SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadaasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Juhul, kui käesoleva alapunkti kohaselt on tervishoiuteenuse osutaja teinud isikule SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi ja see osutub positiivseks, kuid isik on teinud viivitamata kordustesti SARS-CoV-2 RT-PCR testiga, mille tulemus osutub negatiivseks, võetakse arvesse SARS-CoV-2 RT-PCR testi tulemus. Alapunktis sätestatud ei kohaldata koos reisivatele alaealiste gruppidele (näiteks spordi- ja ekskursioonigrupid);

19) kes on alla 12-aastane isik, kes saabub Eesti Vabariiki koos seadusliku esindaja või volitatud saatjaga, kelle suhtes ei kohaldata käesolevas korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid. Alapunktis sätestatud ei kohaldata koos reisivatele alaealiste gruppidele (näiteks spordi- ja ekskursioonigrupid).

5. Korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid ei kohaldata, kui isik:

- 1) on alla 12-aastane;
- 2) on erivajadusega, mille tõttu ei ole tema testimine tervislikku seisundit arvestades mõistlik;
- 3) on läbi põdenud COVID-19 haiguse ning diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemise või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui 180 päeva;
- 4) on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaksineerimise kuuri, saavutanud viimase vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta;
- 5) on COVID-19 haiguse läbipõdemise järel saanud ühe doosi vaktsiini, saavutanud vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta või ta on pärast esimese vaktsiinidoosi saamist haigestunud COVID-19 haigusesse, on COVID-19 haiguse läbi põdenud ning diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemisest või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui üks aasta (edaspidi *vaksineeritud isikuga võrdsustatud isik*). Juhul, kui isik haigestub COVID-19 haigusesse kahe nädala jooksul pärast esimese vaktsiinidoosi saamist, kohaldatakse tema suhtes läbipõdenute kohta alapunktis 3 sätestatud;
- 6) on punktis 12 sätestatud korras ja tingimustel tegevusega otseselt seotud isik. Terviseamet kehtestab nimetatud punktis isikutele vajalikud liikumisvabaduse piirangud.

6. Punkti 5 alapunktides 4 ja 5 nimetatud maksimaalse kaitse saabumise ajaks loetakse vastavalt tootja juhistele Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty puhul 7 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi, AstraZeneca vaktsiini Vaxzevria ja Moderna COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi ja Janssen COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast ühte vaktsiinidoosi. Teiste, käesolevas punktis nimetatud COVID-19 vaktsiinide puhul tuleb lähtuda konkreetse tootja juhistest maksimaalse kaitse saabumise kohta. Läbipõdenute vaktsineerimisel ühe doosiga lähtutakse maksimaalse kaitse saabumise puhul käesolevas punktis sätestatud aegadest.

II osa

Riigisisised meetmed ja piirangud

7. Avalikus siseruumis võivad isikud koos viibida ja liikuda hajutatult. Piirang ei kehti koos liikuva või viibiva perekonna kohta või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Avalik siseruum käesoleva korralduse mõttes on ruum, mis on antud määratlemata isikute ringile kasutamiseks või on määratlemata isikute ringi kasutuses või milles võib viibida määratlemata isikute ring, sealhulgas on avalikuks siseruumiks ühissõiduk.

8. Avalikes siseruumides viibijad peavad kandma kaitsemaski või katma suu ja nina. Piirangut ei kohaldata alla 12-aastastele isikutele või juhul, kui kaitsemaski kandmine või suu ja nina katmine ei ole tervislikel põhjustel või muid olulisi põhjuseid arvestades mõistlik. Samuti ei kohaldata piirangut, kui on tagatud tegevuse eest vastutava isiku või tegevuses osaleva isiku III osas sätestatud nõuete täitmine (edaspidi *III osas sätestatud nõuded*).

9. Avalikes siseruumides tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt.

10. COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise eesmärgil kohaldatakse käesolevas punktis sätestatud tegevustele järgmisi meetmeid ja piiranguid:

- 1) sportimine, treenimine, noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, täienduskoolitus ja täiendõpe on lubatud, kui täidetud on III osas ja sisetingimustes täiendavalt punktides 7 ja 9 sätestatud nõuded. III osas sätestatud nõudeid ei kohaldata puuetega isikute tegevusele, riigi sõjalise kaitse või siseturvalisusega seotud tegevusele, kui sisetingimustes on täidetud punktides 7–9 sätestatud nõuded;
- 2) spordivõistlused ning spordi- ja liikumisüritused on lubatud, kui täidetud on III osas ja sisetingimustes täiendavalt punktides 7 ja 9 sätestatud nõuded. III osas sätestatud nõudeid ei kohaldata käesolevas alapunktis nimetatud tegevustele, kui need toimuvad välistingimustes piiramata alal. Samuti ei kohaldata III osas sätestatud nõudeid puuetega isikute tegevusele, riigi sõjalise kaitse või siseturvalisusega seotud tegevusele, kui sisetingimustes on täidetud punktides 7–9 sätestatud nõuded;
- 3) avalikuks kasutamiseks mõeldud saunades, spaades, basseinides, veekeskustes ja ujulates võivad isikud viibida ja liikuda, kui täidetud on III osas ja sisetingimustes täiendavalt punktides 7 ja 9 sätestatud nõuded;
- 4) avalikud koosolekud, avalikud üritused, konverentsid, teatrietendused, kontserdid ja kinoseansid, meelelahutusteenuse osutamine on lubatud, kui täidetud on III osas ja sisetingimustes täiendavalt punktides 7 ja 9 sätestatud nõuded. III osas sätestatud nõudeid ei kohaldata käesolevas alapunktis nimetatud tegevustele, kui need toimuvad välistingimustes piiramata alal, ning avalikele koosolekutele, mis toimuvad sisetingimustes, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut ning täidetud on punktides 7–9 sätestatud nõuded;
- 5) sisetingimustes avalikud jumalateenistused ja teised avalikud usulised talitused on lubatud, kui osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut või tagatakse kuni 50% täituvus ning täidetud on punktides 7–9 sätestatud nõuded. Sisetingimustes täituvuse ja isikute arvu ning punktis 8 sätestatud piirangut ei kohaldata, kui täidetud on III osas sätestatud nõuded. Välistingimustes piiratud territooriumiga avalikud jumalateenistused ja teised avalikud usulised talitused on lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 100 isikut, välja arvatud juhul, kui on täidetud III osas sätestatud nõuded;
- 6) isikud võivad muuseumides ja näituseasutustes viibida ja liikuda, kui täidetud on III osas ja sisetingimustes täiendavalt punktides 7 ja 9 sätestatud nõuded;
- 7) tootlustusettevõtte müügi- või teenindusalal on klientidel lubatud viibida ja liikuda, kui täidetud on III osas ja sisetingimustes täiendavalt punktides 7 ja 9 sätestatud nõuded, välja arvatud juhul, kui kliendid viibivad ja liiguvad tootlustusettevõtte müügi- või teenindusalal toidu kaasa ostmiseks või kuller- ja veoteenuse osutamiseks või siseriiklikul reisijateveol kasutatava parvlaeva pardal või kui tootlustusettevõtte osutatakse seoses matusetalitusega, mis ei ole avalik ning sisetingimustes täidetakse punktides 7–9 sätestatud nõuded;
- 8) sisetingimustes kaupluse müügisala ja kaubandusettevõtte üldkasutatavas ruumis või teenuse osutaja teenindusalal on klientidel lubatud viibida ja liikuda, kui on täidetud punktides 7–9 sätestatud nõuded.

11. Punktis 10 sätestatud piiranguid ja meetmeid kohaldatakse tegevust läbiviiva isiku ja tema püsiva majandustegevuse asukoha kohta. Samuti kohaldatakse käesolevas korralduses kehtestatud piiranguid ja meetmeid üksnes punktis 10 nimetatud valdkondades avaliku ülesande täitmise käigus seaduse, välislepingu või Euroopa Liidu Nõukogu või Euroopa Komisjoni otsekohalduva õigusaktiga ettenähtud kohustuse täitmisel, välja arvatud riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud sotsiaalteenus. Punktis 10 sätestatud piiranguid ja meetmeid ei kohaldata füüsiliste isikute tegevusele, kui tegevus on suunatud määratletud isikutele ja tegevus ei ole seotud tulu teenimisega.

12. Vabariigi Valitsus võib anda eriloo tegevuse korraldamiseks, mis erinevad käesolevas korralduses sätestatud tingimustest, kui:

- 1) tegemist on ülekaaluka ühiskondliku või riikliku huviga üritusega;
 - 2) ürituse toimumise asukoha kohaliku omavalitsuse üksus on esitanud seisukoha tegevuse elluviimise osas;
 - 3) Terviseamet on esitanud arvamuse ürituse korraldaja poolt COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks koostatud riskide maandamise plaani sobivuse kohta.
- Terviseamet kehtestab punkti 5 alapunkti 6 alusel käesolevas punktis nimetatud isikutele vajalikud liikumisvabaduse piirangud.

III osa

Kontrollitud tegevuste korraldamisega seotud piirangud ja meetmed

13. Tegevuse eest vastutav isik võib punktis 10 nimetatud tegevusi läbi viia sisetingimustes mitte rohkem kui 6000 isiku ja välistingimustes mitte rohkem kui 12 000 isiku osalemisel ühe kalendripäeva kohta. Tegevus on lubatud, kui on tagatud teiste asjakohaste punktis 10 ning tegevuse eest vastutava isiku või tegevuses osaleva isiku punktides 14–17 sätestatud nõuete täitmine.

14. Isik võib punktis 13 sätestatud tingimustel tegevuses osaleda, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) ta on alla 18-aastane;
- 2) ta on erivajadusega, mille tõttu ei ole tema testimine punktis 15 kehtestatud korras tervislikku seisundit arvestades mõistlik;
- 3) ta on COVID-19 haiguse läbi põdenud, vaksineeritud või vaksineerituga võrdsustatud isik ning esitab enne tegevuses osalemist nimetatud asjaolude kohta tõendi;
- 4) ta on tegevusega seotud isik, kelle tööandja on töökeskkonna riskianalüüsis ette näinud ja rakendanud konkreetse tegevuskoha riskide maandamise meetmed, ning nimetatud isik on need nõuded täitnud;
- 5) ta on tegevuse eest vastutav isik või tema esindaja või hädaabitööde tegemisega seotud isik.

15. Lisaks punktis 14 sätestatud alustele võib isik tegevuses osaleda, kui ta esitab tõendi SARS-CoV-2 testi tegemise kohta, mille tulemus peab olema negatiivne ja mille peab olema teinud tervishoiuteenuse osutaja järgmistel tingimustel:

- 1) COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 antigeen-RTD test peab olema tehtud kuni 48 tundi enne tegevuses osalemist;
- 2) COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 RT-PCR test peab olema tehtud kuni 72 tundi enne tegevuses osalemist.

Kui tegevuses osalev isik ei ole käesolevas punktis esitatud nõudeid täitnud, võib tegevuse eest vastutav isik korraldada SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi tegemise tegevuse asukohas Terviseameti juhiste kohaselt. Tegevuses osalemiseks peab nimetatud testi tulemus olema negatiivne. Samuti on käesolevas punktis nõuded täidetud, kui isik on teinud Terviseameti juhiste kohaselt üldapteegi tegevusloa omaja juures enesetestimiseks mõeldud SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi, mille tulemus peab olema negatiivne ning mis peab olema tehtud kuni 48 tundi enne tegevuses osalemist.

16. Tegevuse eest vastutav isik on kohustatud enne, kui isik osaleb tegevuses, kontrollima punktis 14 või 15 sätestatud asjaolusid, sealhulgas tõendi või testi tegemise ehtsust ning nende kehtivust. Põhjendatud kahtluse korral on tegevuse eest vastutav isik kohustatud tuvastama tõendi või testi esitaja isikusamasuse.

17. Tegevuse eest vastutaval isikul on keelatud isikuandmeid säilitada, välja arvatud juhul, kui isik annab selleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) artikli 4 punktile 11 ja artiklile 7 vastava nõusoleku või esineb muu õiguslik alus isikuandmete säilitamiseks isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt.

IV osa

Rakendussätted

18. Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb järelevalvet Terviseamet, kaasates vajaduse korral ametiabi korras või muul seaduses sätestatud viisil muu korrakaitseorgani.

19. Korraldusega kehtestatud meetmed ja piirangud kehtivad korralduses nimetatud tähtajani, selle korralduse muutmiseni või kehtetuks tunnistamiseni haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 1 punkti 4 ja lõike 2 punkti 3 ning § 66 lõike 2 punkti 1 alusel ning nende vajalikkust hinnatakse hiljemalt iga kahe nädala tagant.

20. Muuta Vabariigi Valitsuse 28. mai 2021. a korraldust nr 212 „Karantiini kehtestamine COVID-19 haiguse diagnoosiga või positiivse testi tulemusega isikutele ja nende isikutega lähikontaktis olnud isikutele” järgmiselt:
1) sõnastada punkti 5 alapunktid 2 ja 3 järgmiselt:

„2) on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaktsineerimise kuuri, saavutanud viimasevaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei olemöödunud rohkem kui üks aasta (edaspidi *vaktsineeritud*);

3) on võrdsustatud vaktsineerituga (edaspidi *vaktsineerituga võrdsustatu*). Vaktsineerituga võrdsustatuks loetakse isikut, kes on COVID-19 haiguse läbipõdemise järel saanud ühe doosi vaktsiini, saavutanud vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta või kes on pärast esimese vaktsiinidoosi saamist haigestunud COVID-19 haigusesse, on COVID-19 haiguse läbi põdenud ning diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemise või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui üks aasta. Juhul, kui isik haigestub COVID-19 haigusesse 14 kalendripäeva jooksul pärast esimese vaktsiinidoosi saamist, kohaldatakse tema suhtes läbipõdenute kohta alapunktis 1 sätestatut.”;

2) asendada punktis 6 lauseosa „puhul 15 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi,” sõnaga „ja”.

21. Muuta Vabariigi Valitsuse 13. augusti 2021. a korraldust nr 294 „Politsei- ja Piirivalveameti kaasamine Terviseameti ülesannete täitmisesse, mis on seotud nakkushaiguse COVID-19 epideemilise leviku tõkestamisega” ja sõnastada punkti 2 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korraldusest nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud” tulenevate kohustuste riiklik järelevalve;”.

22. Muuta Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldust nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks” järgmiselt:

1) asendada punktis 12⁶ sõna „sellest” sõnadega „viimasest vaktsiinidoosist”;

2) asendada punktis 12⁷ lauseosa „puhul 15 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi,” sõnaga „ja”.

23. Tunnistada kehtetuks Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldus nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud”.

24. Korraldus jõustub 26. augustil 2021. a.

25. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks, vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igatihe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks on kaitsealas inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti on kaitsealas avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusohut miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata, arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igal inimesel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid. Õigusi ja vabadusi piirates tuleb leida õiglane tasakaal piirangu eesmärgi ning piirangu ulatuse ja mõju vahel. Seejuures tuleb arvestada, milline on inimeste võimalus pikemas perspektiivis realiseerida oma teisi põhiõigusi, näiteks õigust vabalt liikuda ja tegeleda ettevõtlusega, kui Eestis ei saada COVID-19 haigust põhjustavat viirust kontrolli alla ning tervishoiuasutused ja -töötajad on ülekoormatud. Viiruse tõkestamiseks vajalikke proportsionaalseid piiranguid õigustavad eelnimetatud kaalukad eesmärgid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uudse ohtliku nakkushaigusega; Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusel abinõu (kohustus või piirang) kohta; abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue; abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Käesoleva korraldusega kehtestatakse koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks meetmed ja piirangud, mille eesmärk on vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut.

Käesoleva korraldusega tehakse võrreldes seni kehtinud meetmete ja piirangutega järgmised põhimõttelised muudatused:

Korralduse kohaselt laieneb alates 26. augustist 2021. a maskikandmise kohustus kõikidele avalikele siseruumidele, kus ei kontrollita COVID-19 tõendit. Maski tuleb kanda kaubanduses ja teenuste osutamisel, näiteks pangakontoris, postkontoris või juuksuris või telekommunikatsiooniga seotud teenuste osutamisel. Samuti tuleb maski kanda toidu kaasaostul toitlustusettevõttes.

Lisaks tuleb avalikes ruumides, kus on nõutud COVID-19 nakkusohutuse tõendamise, nõuda COVID-19 tõendit kõigilt klientidelt või osavõtjatelt inimeste arvust sõltumata. Korralduses kehtestatakse erandid, kellelt COVID-19 tõendit ei nõuta, näiteks alla 18-aastased lapsed. See tähendab, et COVID-19 tõend tuleb esitada sportimisel, treenimisel, noorsootöös, huvitegevuses ja -hariduses, täienduskoolituses ja täiendõppes; spordivõistlustel ning spordi- ja liikumisüritustel; saunades, spaades, veekeskustes ja ujulates; avalikel koosolekutel ja üritustel, sealhulgas teatris, kinos, kontserdil, konverentsil; muuseumites ja näituseasutustes; meelelahutusteenustel; toitlustusettevõtetes kohapeal söömisel-loomisel.

COVID-19 tõendit ei tule kontrollida piiramata territooriumiga väliürituste puhul.

COVID-19 tõendit ei ole vaja esitada kaubanduskeskustes ega poodides. Samuti pole enda nakkusohutust vaja tõendada restoranist või kohvikust toidu kaasaostmisel. Samas, nagu eelpool viidatud, tuleb nendes kohtades või juhtudel kanda maski.

Korralduses piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisnakkusena, peamiselt lähikontaktil nakkusohutliku inimesega. Viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles, hingates sisse viiruse osakesi¹, või saastunud pindade ning näiteks saastunud käte kaudu.

Viirus levib paremini halvasti ventileeritud ja suure inimeste hulgaga siseruumides, kus inimesed viibivad pikka aega. Samuti on SARS-CoV-2 viirusega nakatumise oht õues, kus viibitakse paljude inimestega lähedases kontaktis.

Koroonaviiruse levik on võrreldes eelnevate nädalatega märgatavalt tõusnud ning deltatüvi muutunud domineerivaks. Deltatüvi levib 60% paremini kui alfatüvi, samuti nakatavad deltatüve tõttu teised juhud kolmandasi juhte hõlpsamini ning viiruse peiteaeg on lühem. Senised andmed on näidanud, et pooleli oleva vaksineerimiskuuriga saavutatud immuunsuse taseme suhtes on deltatüvi ca 17% vähem tundlikum kui seni domineerinud alfatüvi². Samal ajal lõpetatud vaksineerimiskuuri järel saavutatud immuunsuse suhtes oli vaktsiini efektiivsus langenud ca 10%.

Lõpetatud vaksineerimiskuuri järel saavutatud immuunsuse suhtes märgatavat tundlikkuse langust ei esinenud. Arvestades, et 19. augusti 2021. a seisuga on 45,57%-l elanikkonnast vaksineerimiskuur lõpetatud, ei ole vaksineerimise mõju võimaliku deltatüve põhjustatava haigestumuse kasvu ära hoidmiseks veel piisav.

Korralduse väljatöötamisel on peetud silmas, et haigestumuse intensiivsus on kogu Eestis kõrge. 19. augustil 2021. a oli viimase 14 päeva positiivsete testide suhtarv 100 000 elaniku kohta 278,41 ja viimase 7 päeva positiivsete testide keskmine 277.

Samas 23. juulil 2021. a oli viimase 14 päeva positiivsete testide suhtarv 100 000 elaniku kohta 65,46 ja viimase 7 päeva positiivsete testide keskmine 75. 7. juulil 2021. a olid samad näitajad 31,83 ja 32, 21. juunil 2021. a 49,81 ja 40 ning 16. juunil 2021. a 64,11 ja 49. Seega viimase 14 päeva haigestumus 100 000 inimese kohta Eestis on kõrgel tasemel, uute haigusjuhtude juurdekasv on endiselt kasvutrendis. Haiglate täituvuse ja muud tervishoiusüsteemi puudutavad näitajad on keskmisel tasemel ja stabiilsed.

Korralduse kehtestamisel on arvestatud COVID-19-vastase vaksineerituse taset Eestis³ ja selle planeeritud edenemist lähinädalate jooksul. 19. augusti 2021. a seisuga on 60-aastaste ja vanemate vanuserühmas vaksineerimisega hõlmatud 70,07%. Vaksineerimiskuur on lõpetatud 605 586 inimesel (45,57% elanikkonnast).

Viimase 14 päeva haigestumus 100 000 inimese kohta Eestis on kõrgel tasemel, uute haigusjuhtumite juurdekasv on kasvutrendis. Haiglate täituvuse ja muud tervishoiusüsteemi puudutavad näitajad on keskmisel tasemel. Piirangute ja meetmete muutmisel tuleb hinnata nakkusohu riski kõrgeks, mistõttu on põhjendatud kõikide seniste piirangute ja meetmete säilitamine ning lisapiirangute kehtestamine võrreldes kehtivate piirangute ja meetmetega.

Koroonaviiruse deltamutatsioon on Eestis alates 26. nädalast domineeriv (25. nädalal osakaal 33%, 26. nädalal 67%, 28. nädalal 92% ja 29. nädalal 95%, 30. nädalal 94%, 32. nädalal 98%).

32. nädala jooksul lisandus 1942 haigusjuhtu. Võrreldes 31. nädalaga suurenes uute juhtude arv 31,9% võrra. 32. nädalal tehti 39 715 testi (2993 testi 100 000 elaniku kohta), mida on 35,4% võrra rohkem kui 31. nädalal. 4,9% testidest osutusid positiivseks (31. nädalal 5,0%).

Kõrgeim positiivsete testide osakaal on Jõgevamaal (11,0%), Põlvamaal (11,0%), Valgamaal (10,4%) ja Võrumaal (10,2%). 32. nädala genotüpeerimise andmetel on deltatüve osakaal 98%. Lisaks tuvastati sekveneerimisega 32. nädalal kaks gamma variandiga ja kaks alfa variandiga nakatunut. Mõlemal juhul oli üks tuvastatud juht sisse toodud välismaalt. Eestis on püsiv riigisisene delta viirustüve levik.

32. nädalal saabus Eestisse 20 281 inimest (31. nädalal 19 266), kes täitsid piiriületaja ankeedi: Lätist – 3196 inimest (31. nädalal 2695), Venemaalt – 2400 inimest (31. nädalal 1660), Saksamaalt – 1713 inimest (31. nädalal 2012), Itaaliast – 1256 inimest (31. nädalal 1279), Türgist – 1214 inimest (31. nädalal 1395). 32. nädalal registreeriti 130 sisse toodud haigusjuhtu, nende osakaal moodustas 6,7% juhtude üldarvust ja 7,1% juhtudest, mille kohta on andmeid nakatumispaiga kohta. 32. nädala sisse toodud haigusjuhud on seotud reisimisega 24 riigis. Kõige rohkem haigusjuhte on seotud reisimisega Türgi, Soome ja Venemaale.

Nakatamiskordaja on üle-eestiliselt 1,2 (eelmisel nädalal 1,2), võrreldes 31. nädalaga on see jäänud samale tasemele. Võrreldes 09.08.2021 seisuga on oluliselt kasvanud nakatamiskordaja Ida piirkonnas (1,1 → 1,35), kuna madala nakatunute arvu foonil on juhtude arv kasvanud 43%. Lõuna regiooni nakatamiskordaja on jäänud samale tasemel (R=1,3).

Viimase 14 päeva haigestumus kasvas kõikides maakondades peale Ida-Virumaa, kus see langes veidi. Kõrgeim juurdekasv on Valgamaal (139,4%), Jõgevamaal (136,8%), Saaremaal (90,9%). Kõrgeima haigestumusega piirkonnad on Võrumaa (477,2/100 000 inimese kohta), Põlvamaa (446,3/100 000 inimese kohta), Pärnumaa (385,2/100 000 inimese kohta), Tartumaa (341,8/100 000 inimese kohta), Jõgevamaa (316,4/100 000 inimese kohta) ja Raplamaa (303,5/100 000 inimese kohta). Haigestumine on liikunud nooremast täiskasvanud elanikkonnast kesk- ja vanemaaliste sekka ning peamiselt saadi nakkus pereliikmetelt (36%). Arvestades nakatamiskordaja tänast taset võib Terviseameti hinnangul 33. nädalal oodata ca 20% haigestunute arvu kasvu, st ca 2300 nakatunut nädalas ja 300–400 nakatunut päevas.

Arvestades käesoleva korralduse kehtestamise ajal koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõusu üle Eesti, on piirangute ja meetmete rakendamine muudetud kujul ning teiste piirangute ja meetmete jätkamine, mida käesoleva korraldusega ei muudeta, tõhus ning proportsionaalne meede, et tagada inimeste elu ja tervis ning rahvatervise ja tervishoiusüsteemi toimepidevus.

Põhiseaduse § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. Need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõtte tuleneb põhiseaduse § 11 lausest 2, mille kohaselt peavad õiguste ja vabaduste piirangud olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud. Praegusel juhul on piirangute ja meetmete kehtestamine avalikes huvides ja need seatakse üle riigi. Põhiseaduse § 31 kohaselt on Eesti kodanikel õigus tegelda ettevõtlusega ning koonduda tulundusühingutesse ja -liitudesse. Seadus võib sätestada selle õiguse kasutamise tingimused ja korra. Ettevõtlusvabaduse kui vabadusõiguse kaitseala on riivatud, kui avalik võim mõjutab seda vabadust ebasoodsalt.

Põhiseaduse § 31 teine lause annab seadusandjale volituse ettevõtlusvabadusõiguse piiramiseks nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadusega. Ettevõtlusvabaduse piiramiseks piisab igast mõistlikust põhjusest. See põhjus peab johtuma avalikust huvist või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, olema kaalukas ja enesestmõistetavalt õiguspärane. Arvestades, et selle vabaduse piiramiseks on alus seaduses ning legitiimne ja põhjendatud olukord, mis tuleneb avalikust huvist ning teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, on korralduses sätestatud piirangute ja meetmete kehtestamine õiguspärane.

Korralduses kehtestatud piirangute ja meetmete eesmärk on piirata koroonaviiruse levikut ja viirusega nakatumist ning kindlustada riigi oluliste funktsioonide toimepidevus. Korralduses sätestatud piiranguid ja meetmeid on põhjalikult kaalutud ning otsustatud on nende kasuks, mis on praeguse haiguse leviku kontekstis olemasoleva teabe alusel alternatiivsetest variantidest tõhusamad. Samuti on hinnatud, et kõnealused meetmed ja piirangud oleksid õiglasel ja proportsionaalsel erinevate põhiõiguste ja -vabaduste koostoimes (nt põhiseaduse §-d 12, 16, 19, 28, 31, 34, 37, 40, 47). See tähendab, et meetmed ja piirangud mõjutavad kogumis kõiki isikuid avaliku huvi (inimeste elu ja tervise kaitse, riigi toimepidevus) eesmärgil.

Toimepidevus on seotud riskiga, kus suure hulga inimeste, näiteks arstid, politseinikud ja päästjad, sotsiaaltöötajad, kohtunikud, õpetajad, riigiametnikud või Riigikogu liikmed, haigestumisel on tuntav mõju avalike teenuste kättesaadavusele ja riigi õiguskorrale. Piiranguid ja meetmeid luues kaalutakse iga valdkonna puhul, milline on õiglase tasakaalu elu, tervise ja riigi toimepidevuse kaitse ning piiratava õiguse ja vabaduse vahel.

Näiteks on põhiseaduse § 47 kohaselt kõigil õigus ilma eelneva loata rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada. Seda õigust võib seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbluse, liiklusohutuse ja koosolekute osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Seega ei ole ka põhiseaduse §-s 47 sätestatud õigus absoluutne. Põhjus, miks põhiseaduse § 47 nimetab eraldi nakkushaiguste leviku tõkestamist, seisneb selles, et nakkushaigused levivad inimeste seas siis, kui inimesed kohtuvad. Seetõttu on nakkushaiguste leviku tõkestamise üks olulisi ja põhilisi meetmeid nakkuse levimise takistamisel inimestevahelise lävimise piiramine.

Põhjendused meetmete ja piirangute kehtestamise kohta on esitatud korralduses ja seletuskirjas.

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS-i § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Kui viiruse leviku tõkestamise meetet nõuetekohaselt ei täideta, rakendatakse korraaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul, arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

¹<https://www.who.int/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>

²https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/993879/Variants_of_Concern_VOC_Technical_Briefing_15.pdf

³Eesti loeb soovitatavaks COVID-19-vastase vaksineerituse tasemeks 70% elanikkonnast. Uute viirustüvede lisandumisel, mis levivad kiiremini või mis on vaktsiinide suhtes resistentsed, võib nimetatud vajalik osakaal olla suurem. <https://www.terviseamet.ee/et/koroonaviirus/koroonakaart>.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär